

Mäntän uusi päiväkotitoiminnan tarpeellisuus ja toiminnan kuvaus

1 Hankkeen tarpeellisuus

Päivähoidon tarve ja palveluverkko

Mäntän alueelle suunnitteilla oleva päiväkotitoiminta ”Mäntän päiväkotitoiminta” (noin 180 tilapaikkaa, lapsia hoidossa noin 140-150) palvelee päiväkotihoidon tarvetta ensisijaisesti Mäntän alueen perheille sekä koko kaupungin ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Nykyiset tilat ovat tulleet käyttöikänsä päähän ja osassa on ilmennyt sisäilmaongelmia. Nykyiset tilat korvataan uudella yksiköllä eli tilatarve on nykyisen päivähoitokapasiteetin säilyttäminen.

Päivähoidon tarve on pysynyt suhteellisen vakiona. Päivähoidon tarve ei tilastojen mukaan arvioitaessa tule kasvamaan. Väestökehitystilastojen mukaan päivähoitoikäisten (0-6 v) määrä on kaupungissa ollut laskussa. Tämä laskusuhdanne ei kuitenkaan ole näkynyt päivähoitojen tarpeen laskussa vaan tarve on säilynyt melko vakiona ja ajoittain jopa kasvanut. Mikäli palvelutarve tulevaisuudessa merkittävästi vähenee, on varhaiskasvatuksella tarve avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämiseen, joten tilatarve ei vähene tulevaisuudessakaan.

Vuosi	2012	2013	2014
Päivähoitoikäisiä lapsia	523	516	473
Mänttä-Vilppulassa			
Lapset päivähoito-	314 (60 %)	306 (59 %)	320 (68 %)
piirissä			

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Vaihtoehtoisia ratkaisuja Mäntän alueen päivähoitojen tilaratkaisuiksi on esitetty tilaratkaisutoimikunnan selvityksessä (7.3.2014).

2 Toiminnan kuvaus

Mänttään suunnitellaan päivähoitoa nykyiselle lapsivolyymille eli noin 140-150 lapselle, 1-6 -vuotiaille lapsille. Tilapaikkoja yksikössä on 182.

Nykyiset ryhmät

2014-2015	Henkilöstö	Tilapaikat	Lapsia
Kirkonpellon päiväkotitoiminta			
Ryhmä 1. 1-2v	3	21	13
Ryhmä 2. 2-5 v	3	21	17
Ryhmä 3. 2-5 v	3	21	17
Koskelan päiväkotitoiminta			
Ryhmä 1. 2-5 v	3	21	17
Ryhmä 2. 3-5 v	3	21	21
Sarapuiston päiväkotitoiminta			
Pienryhmä (2014-2015)*	3 (2)	21 (14)	(9)
Esiopetus ryhmä 1	3	21	18
Esiopetus ryhmä 2	3	21	19

Koskelan vuorohoito, ryhmäperhepäivähoito	5	21	26
Ryhmiä yhteensä 9 kpl			
Yhteensä lapsia			148
Tilapaikat yhteensä		189	

*väistötilojen ahtaiden tilojen vuoksi ryhmäkoko on pienennetty. Ennen väistötiloihin siirtymistä ryhmässä normaalisti kolme kasvatusvastuullista ja tilapaikkoja 21.

Varhaiskasvatus toteutuu päivähoidossa hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuutena painottuen eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla ja eri tilanteissa. Toiminta on tietoista ja tavoitteellista kasvatusta ja opetusta, jolloin päivähoidon henkilöstön tehtävänä on suunnitella toimintaa ja rakentaa ympäristöä, joka tukee lasten hyvinvointia ja jossa näkyy lapsille ominainen tapa toimia.

Toimintaa tukee tilojen muunneltavuus ja tilojen joustava käyttö erilaisiin toimintoihin. Tiloja ei suunnitella painottuvaksi mihinkään erityiseen sisältöalueeseen tai tietylle ikäryhmälle. Oppimisympäristöä tarkastellaan erityisesti pienryhmätoiminnan ja vaihtuvissa toiminnallisissa ryhmissä tapahtuvan tekemisen näkökulmasta. Lasten ns. kotialueiden lisäksi ruokailua keskitetään samoihin tiloihin.

Ulkoleikkialueen, sisäänkäyntien ja sisältä ulos aukeavien näkymien suunnittelussa kiinnitetään huomiota mahdollisuuteen viedä totuttua useampia lasten toimintoja ulkoilualueelle. Piha-alueelle sijoitetaan ulkoiluvälinevarastot ja sadekatokset sekä leikkivälineitä. Tontti aidataan kauttaaltaan.

Henkilöstö

Päiväkodissa tulee työskentelemään 28-30 kasvatusvastuullista sekä 1-2 avustavaa henkilöä riippuen hoidossa olevien lasten iästä ja määrästä. Siivous- ja ruokapalveluissa henkilöstöä yhteensä 3 henkilöä.

Laajuus ja tilaohjelma

Uuden päiväkodin tilamitoituksen lähtökohtana on päiväkodissa samanaikaisesti olevien lasten enimmäismäärä (tilapaikkaluku). Todellinen hoidossa olevien lasten määrä vaihtelee lasten iän ja hoitoisuuden mukaan. Tilasuunnittelun lähtökohtana ovat olleet ryhmät, joissa on lapsia kolmen hoito- ja kasvatushenkilön suhdelukua vastaava määrä. Uusi varhaiskasvatuslaki tulee voimaan 1.8.2015 ja sen myötä 21 tilapaikan ryhmäkoko ei voi ylittää edes tilapäisesti esim. lisäämällä henkilökuntaa. Jokaiselle ryhmälle tulee osoittaa omat toimintatilat.

Päiväkodin tilapaikkaluku tulee olemaan 182 paikkaa, 8 ryhmää x 21 tilapaikkaa ja 1 ryhmä x 14 tilapaikkaa. Toiminnallisena tavoitteena on, että tilat tukevat pienryhmätoimintaa sekä tarjoavat hyvät mahdollisuudet spontaaniin leikkiin ja luovaan toimintaan. Hyötyneliö/tilapaikkaa laskettaessa otetaan huomioon ryhmätilat (leikki- ja lepo huonetilat, eteistila, märkäeteinen, sekä wc- ja pesutilat) ja lasten käytössä olevat yhteiset tilat (pienryhmä-, verstaas-, ateljeetitilat, pienkeittiö, kirjasto, sali). Henkilökunta-, sosiaali- tai huoltotiloja ei lasketa mukaan toimintatiloihin määriteltäessä hyötyneliötä/tilapaikka.

Suunnittelun lähtökohtana tulee olla itsenäiset kahdeksan 21 tilapaikan ja yksi 14 tilapaikan ryhmät. Tarvittaessa lähiryhmille voidaan suunnitella yhteiset ulkokäynnit ja eteistilat.

Kommentit Juhani Puukan suunnitelmaan LUONNOS L2

- suunnitelman LUONNOS L2 kerrosalan neliöt (1783,5m²) saadaan riittämään 182 tilapaikkaan, yhdeksälle ryhmälle (suunnitelma ja tilatarvelaskelma liitteenä)

- esitetyssä pohjapiirustuksessa /suunnitelmassa toiminnallisesti on kuitenkin puutteita, jotka on ratkaistava:

- läpikulku ääriryhmien tiloista yhteisiin tiloihin kiinteistön keskiosaan keskeyttää ja häiritsee lähempänä yhteisiä tiloja toimivien ryhmien toimintaa. Läpikulku syntyy siirtymisistä ruokailuihin (aamiainen, lounas, välipala) sekä toimintoihin yhteisiin tiloihin (pienryhmätilat, kirjasto, sali)
- suunnitelmasta, jossa pyritään välttämään käytävämäistä eteistilaa, on syytä luopua, jotta toiminnan kannalta erityisten häiritsevä läpikulku poistetaan. Kulku eteistilojen läpi häiritsee vähemmän kuin toimintatilojen läpikulku
- yhteisten tilojen sijainti suhteessa toisiinsa on tarkasteltava uudestaan toimivammaksi kokonaisuudeksi
- suunnitelmista, jotka ottavat huomioon iltakäytön vaatimukset, on syytä luopua, jotta ydintoimintaan eli lasten päivähoitoon suunnitellut tilat saadaan toimiviksi ja vältetään turhaa hukkatilaa
- tarvitaan yhdeksälle ryhmälle omat kotitilat (8x21 tilapaikkaa, 1x14 tilapaikkaa)

- Huomioitava asia on, että uusi varhaiskasvatuslaki tulee voimaan 1.8.2015 ja sen myötä 21 tilapaikan ryhmäkoko ei voi ylittää edes tilapäisesti esim. lisäämällä henkilökuntaa. Jokaiselle ryhmälle tulee osoittaa omat toimintatilat.

Epäselvyyksien välttämiseksi on selkeä ratkaisu palata perinteiseen päiväkotisuunnitteluun ja suunnitella jokaiselle ryhmälle omat tilat. Ensimmäisten luonnosten ideoinnin pohjalla olleesta kahden ryhmän kotialueideasta on syytä luopua vain tilaratkaisujen osalta ja arkitoiminnassa panostetaan toiminnan suunnitteluun siten, että yhteistoiminta naapuriryhmien kanssa lisääntyy

- Päiväkotitoimii perhepäivähoitolasten varahoitopaikkana. Mikäli ryhmissä ei ole tilaa (eli kun kaikki ryhmän omat lapset läsnä ja tilapaikat ovat täynnä) varahoitolapsille osoitetaan toimintatilaa yhteisistä tiloista (kirjasto, sali ateljee)

- Tarpeellista, mutta ei vielä lakisääteistä avointa varhaiskasvatusta suunnitellaan toteutettavaksi vasta kauempana tulevaisuudessa, mikäli hoidontarpeisten lasten lukumäärä laskee ja kiinteistöä vapautuu ryhmätila toimintaa varten

- Tontti ja tontin koko tekevät suunnitelman vaikeaksi suunnitella vaihtoehtoisia ratkaisuja, joissa käytävämäinen pohjaratkaisu voitaisiin kokonaan välttää

Laatija

Minna Tammesvirta

Varhaiskasvatuksen johtaja